

SKULPTURALLÉEN
I HORSSENS

SKULP TUR GUIDE

Horsens Kommune

© **Horsens Kunstmuseum og kunstnerne**

Hugo Liisberg: © Hugo Liisberg / Visda

Kirsten Ortved: © Kirsten Ortved / Visda

Foto: Jacob Friis-Holm Nielsen, Horsens Kunstmuseum

Grafisk opsætning: YdePlus Design- og brandingbureau

Udgivet: 2024.

Velkommen til Horsens og velkommen til vores fantastiske skulpturallé.

I Horsens Kommune er det vigtigt for os, at kunst og kultur er for alle. Det gælder selvfølgelig også skulpturalléen – for uanset alder og hvor kunstinteressert man er, så skal der være noget for enhver smag her i kommunen.

På skulpturalléen vil du møde kunst af internationalt format – og du vil møde den i øjenhøjde. Hvordan du møder skulpturerne er helt op til dig. Nogle betragter bedst værkerne på afstand. Andre oplever bedst kunsten ved at mærke skulpturerne, mens mange deler billeder af det hele med venner og verden.

Uanset hvordan du møder kunsten, er du velkommen her. På din vandring ned ad skulpturalléen vil du opleve mange forskellige stilarter – og sammen med de mange gavlmalier, vi har i midtbyen, er der stor mulighed for at få en helt særlig kunstoplevelse.

Jeg ønsker dig en fantastisk tur gennem Horsens' skulpturallé.

Peter Sørensen

Borgmester i Horsens Kommune

SKULPTURALLÉEN (Ruten er ca. 3 km)

1 TRITON
Andreas Steenbergs Plads
<i>Mathilius Schack Elo</i>	6 MANDSLING
Levysgade
<i>Michael Kvium</i>
2 SEVEN
Kongensgade
<i>Michael Kvium</i>	7 LILLE KANON
Søndergade
<i>Tal R</i>
3 MODER MED BØRN
Vitus Bering Parken
<i>Svend Lindhart</i>	8 HJORTEBRØND
Søndergade
<i>Hugo Liisberg</i>
4 PAS DE DEUX
Vitus Bering Parken
<i>Kaj Rugholm</i>	9 MADONNA (DARFUR)
Søndergade
<i>Christian Lemmerz</i>
5 PIGEN MED GULDHORNET
Vitus Bering Parken
<i>Holger Christensen</i>	10 SIDDENDE PIGE
Søndergade
<i>Gerhard Henning</i>

**FÅ RUTEN
DIREKTE PÅ
MOBILEN**

11

ADAM

Søndergade
Christian Lemmerz

12

Hyæne med barn

Søndergade
Christian Lemmerz

13

Double Blind

Søndergade
Michael Kvium

14

Beringsøen

Torvet
Kirsten Ortved

15

**MINDESMÆRKE – For Faldne
Horsensianere i Allieret
tjeneste under 2. Verdenskrig**

Havneallé
Filip Møller

16

Blå og sort

Niels Gyldings Gade, ved Havnen
Bent Sørensen

17

WANNA BE MERMAID

Jan Trøjborgs Plads
Maria Rubinke

18

**REMEMBER TODAY...For it's
the beginning of always**

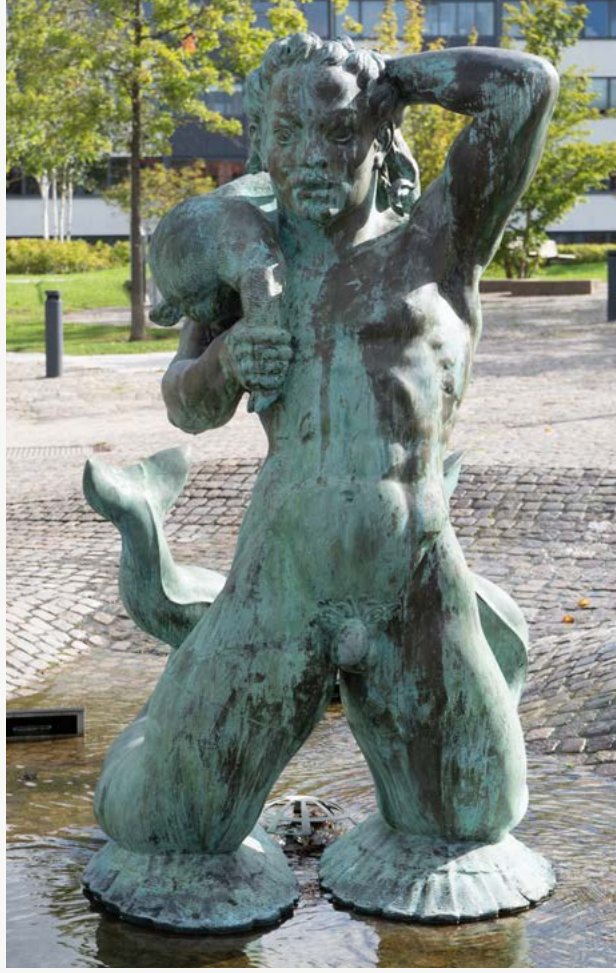
Nordre Kaj
Maria Rubinke

19

HVERDAG

Horsens Marina
Michael Kvium

TRITON, 1932

Skulpturen Triton blev opstillet på banegårdspladsen i 1932 i forbindelse med pladsens etablering. Den forestiller guden Triton fra den græske mytologi. Han er en af havets budbringere og søn af havguden Poseidon. Billedhuggeren Mathilius Schack Elo var talsmand for en forenklet, lettere stiliseret naturalisme, hvor han med egne ord søgte at sætte fokus på "det menneskelige sande".

I dag står værket i en lille lavning, men oprindeligt var skulpturen placeret i en fontæne med vand. Ændringen af placeringen skete i forbindelse med fornyelsen af Andreas Steenbergs Plads i 2016.

Kunstner: Mathilius Schack Elo (1887–1948)

Navn: Triton, 1932

Placering: Andreas Steenbergs Plads

Skænket af: Ny Carlsbergfondet i 1932

Værket forestiller syv små buttede babyer placeret på en rund betonplatform omringet af otte røde pølser. Værket trækker inspiration fra de syv dødssynder, her med fokus på grådighed. De syv dødssynder er en ældre kristen forståelse for menneskets laster, som, ud over grådighed, også indbefatter hovmod, griskhed, utugt, misundelse, vrede og dovenskab.

Det er ikke uvant for Michael Kvium at arbejde med emner, der omhandler livet, og han får os ofte til at reflektere over og stille spørgsmålstejn ved den verden, vi lever i.

Kunstner: Michael Kvium (1955)

Navn: Seven, 2011

Placering: Kongensgade

Skænket af: Horsens Kommune

MODER MED BØRN, 1940

I Vitus Bering Parken står Svend Lindharts bronzeskulptur Moder med børn. Skulpturen skildrer en hverdagsscene med en mor, der går med sine to børn – et i hver hånd.

Svend Lindharts naturalistiske formsprog forener den fotografisk korrekte skildring af menneskekroppen med det udtryksfulde følelsesliv. På trods af at naturalismen var umoderne i det meste af Svend Lindharts arbejdsliv, forblev han ikke desto mindre tro mod denne genre hele sit lange virke.

Kunstner: Svend Lindhart (1898–1990)

Navn: Moder med børn, 1940

Placering: Vitus Bering Parken

Skænket af: Overretssagfører Danjelsens og Hustrus Legat til forskønnelse af Horsens by og særligt dens omgivelser i 1985.

PAS DE DEUX, 1998

Skulpturen Pas de Deux forestiller to menneskelignende figurer, der danser en yndefuld ballet.

Kaj Rugholm stiftede i 1989 Horsens Ballet-compagni, der af kunstneren betegnes som en "kulturel kollage", hvori hans to store interesser, kunst og ballet, mødes i en samling værker bestående af både billeder og skulpturer.

Navn: Pas de Deux, 1998

Kunstner: Kaj Rugholm (1943)

Placering: Vitus Bering Parken

Skænket af: Gave 1998 i forbindelse med Horsens Grundejerforenings 100 års jubilæum.

PIGEN MED GULDHORNET, 1942

Pigen med Guldhornet skildrer fundet af det første guldhorn, der blev fundet af kniplepigen Kirsten Svendsdatter i 1639 ved Gallehus i Sønderjylland. Få meter derfra fandt man i 1734 det andet og korteste af de to unikke guldhorn. Hornene var udsmykket med både romerske og nordiske motiver.

Begge guldhorn blev stjålet og omsmeltet i 1802 af Niels Heidenreich, som i øvrigt var opvokset i Horsens.

Kunstner: Holger Christensen (1890–1966)

Navn: Pigen med Guldhornet, 1942

Placering: Vitus Bering Parken

Skænket af: Overretssagfører Danjelsens og Hustrus Legat til forskønnelse af Horsens by og særligt dens omgivelser i 1955.

MANDSLING, 2012

I Michael Kviums kunstneriske praksis ses der en tro-skab til figuren som emne, fortrinsvis med afsæt i fremstillingen af den mere groteske krop. Hans vær-ker er genkendelige, malerisk smukke, udfordrende og foruroligende på én og samme tid.

Skulpturen Mandsling forestiller en lille, buttet og nøgen dværg, der forsøger at holde balancen oven på en høj stabel bøger. Da skulpturen blev afsløret, fortalte Michael Kvium om skulpturen: "Er vi ikke allesammen dværge? Vi har læst os til så meget. Vi ved så meget. Men vi bruger ikke den lærdom. Derfor er der så meget ballade i verden."

Kunstner: Michael Kvium (1955)

Navn: Mandsling, 2012

Placering: Levysgade 14

Skænket af: Privateje

LILLE KANON, 2020

Den dansk-israelske kunstner Tal R har udover maleri, også arbejdet med skulpturer. Hans værker har ofte et fortællende element med referencer til samtidens kultur. Skulpturen forestiller en kvinde, der holder en form for kanon ret ud i luften.

I forbindelse med afsløringen af skulpturen udtalte Tal R: "Hensigten med skulpturen er at skabe debat og refleksion. Skulpturen skal ses som en afmagt imod det magtesløse. Figuren står og fægter med en serviet som en afmagt imod kanoner."

Kunstner: Tal R (1967)

Navn: Lille Kanon, 2020

Placering: Søndergade 12

Skænket til: Horsens by af Tove og Carsten Løbjergs almene Fond i 2023.

HJORTEBRØND, 1942

Hugo Liisberg var billedhugger og arbejdede ofte med dyreskulpturer. Oprindeligt var skulpturen navngivet "Brønd med drikkende kid" og blev centralt placeret foran det daværende rådhus.

Hugo Liisberg var meget tilfreds med placeringen af skulpturen og udtalte selv: "Jeg har udført arbejdet efter den plads, der var givet den, og jeg synes det var det rigtige at netop denne skulptur skulle placeres midt i byens hjerte."

Kunstner: Hugo Liisberg (1896-1958)

Navn: Hjortebrønd, 1942

Placering: Søndergade 26

Skænket af: Gave fra Handel og Industri.

Oprettet i forbindelse med Horsens' 500-års købstadsjubilæum i 1942.

MADONNA (DAFUR), 2008

Christian Lemmerz arbejder med nogle af livets store spørgsmål: døden, kroppens skrøbelighed, tro, skønhed og ondskab.

Med Madonna (Dafur) har Christian Lemmerz valgt at tage udgangspunkt i to forhold: dels madonna-motivet, hvor Jomfru Maria sidder med det lille Jesus-barn; dels borgerkrigen og den efterfølgende sult-katastrofe i Darfur i Sudan, som var højaktuel, da Christian Lemmerz skabte skulpturen i 2008.

Umiddelbart ligner skulpturen enhver anden skulpturel fremstilling af Jomfru Maria med Jesus på skødet. Kigger man nærmere på værket, er det ikke det hellige Jesusbarn, men et dødt spædbarn, som kvinden holder i sine arme. På den måde gør Christian Lemmerz ét af de mange tusinde ofre for katastrofen i Darfur til et menneske, vi lægger mærke til – og moderens sorg til.

Kunstner: Christian Lemmerz (1959)

Navn: Madonna (Dafur), 2008

Placering: Søndergade 38

Opstillet af: Horsens Folkeblads Fond

SIDDENDE PIGE, 1937-1938

Skulpturen var tidligere opstillet i Vitus Bering Parken, men blev i 2022 flyttet til sin nye placering på Søndergade. Den svensk-danske billedhugger Gerhard Henning var gennem hele sin kunstneriske karriere optaget af kvindefiguren.

I sine mange skulpturer af liggende, siddende og stående unge kvinder har Gerhard Henning skildret kvindekroppen i al dens frodighed, sanselighed og tyngde. Med Siddende Pige skabte Gerhard Henning en stor kvindefigur, hvis kropssprog hverken er entydigt åbent og inviterende eller lukket og afvisende.

Kunstner: Gerhard Henning (1880–1967)

Navn: Siddende Pige, 1937–1938

Placering: Søndergade 42

Skænket af: Overretssagfører Danjelsens og Hustrus Legat til forskønnelse af Horsens by og særligt dens omgivelser.

ADAM, 2011

Skulpturen Adam af Christian Lemmerz er et voldsomt og konfronterende værk, der portrætterer en unavngiven mandsperson fra de blodige massakrer, krige og lidelser i Rwanda i 1994. I løbet af 100 dage blev medlemmer af den etniske minoritetsgruppe Tutsi, samt moderate Hutu og Twa dræbt af væbnede militser. Det skønnes at et sted mellem 500.000 – 800.000 mennesker blev dræbt, og det er således en af de største menneskelige humanitære katastrofer siden Holocaust. I Christian Lemmerz' virke er det ikke uvant for kunstneren at kredse om livets helt store spørgsmål, døden og menneskets uhyggelige skyggesider.

Skulpturens titel refererer samtidig til Adam, der i kristendommen anses som det første menneske på jorden. På den måde indeholder skulpturen en tydelig dobbeltbetydning, som det gør sig gældende i mange af Christian Lemmerz' værker.

Kunstner: Christian Lemmerz (1959)

Navn: Adam, 2011

Placering: Søndergade 42

Opstillet af: Horsens Folkeblads Fond

HYÆNE MED BARN, 2016

Skulpturen kan ses som en nyfortolkning af en ældre skulptur af den capitolinske ulvinde, der ifølge en romersk legende reddede tvillingerne Romulus og Remus ved bredden af Tiberen. I 700 f.v.t. grundlagde Romulus, ifølge legenden, byen Rom efter at have dræbt sin bror, Remus.

I Christian Lemmerz' moderne nyfortolkning af den ikoniske skulptur ser man ikke de to børn die ved ulven, men derimod en hyæne, som i munden bærer et enkelt barn svøbt i et klæde. Der er mange stilmæssige lighedstræk med den capitolinske ulvinde, og derfor fremstår det umiddelbart, som om hyænen her passer på barnet i klædet frem for den åbenlyse mere grupvækkende scene, at et spædbarn er blevet taget af et rovdyr.

Kunstner: Christian Lemmerz (1959)

Navn: Hyæne med barn, 2016

Placering: Søndergade 43

Opstillet af: Horsens Folkeblads Fond

DOUBLE BLIND, 2007

Double Blind skildrer en siddende ung dreng med ansigtet rettet mod et kranium med tomme sorte øjenhuler. Den lille dreng, der burde have hele livet foran sig, ser måske døden i øjnene. Afstanden mellem drengen og kraniet kan repræsentere et livsforløb. Drengen bærer en gul hue eller badehætte med sorte prikker. Dette mønster refererer til blindetegnet, som Michael Kvium ofte anvender til at sætte fokus på vores kulturelle blindhed.

Måske er drengen og kraniet to blinde, der stirrer på hinanden uden i virkeligheden at kunne se. Drengen virker ikke særlig påvirket eller bange for synet af kraniet foran sig, og man får indtryk af, at han ikke rigtigt ser det, der står så tydeligt foran ham.

Kunstner: Michael Kvium (1955)

Navn: Double Blind, 2007

Placering: Søndergade 47

Opstillet af: Horsens Folkeblads Fond

BERINGSØEN, 2002

Det blev billedhugger Kirsten Ortwed, der i år 2000 vandt den internationale konkurrence om at få lov at skabe en skulptur til Torvet i Horsens. Beringsøen er inspireret af den horsenianske opdagelsesrejsende Vitus Bering (1681-1741), som er bedst kendt for opdagelsen af Beringstrædet mellem Amerika og Asien. Under sin sidste ekspedition i 1741 strandede han på den ø, vi i dag kender som Bering Ø. Han endte med at dø på øen, sammen med flere fra hans mandskab.

Da værket blev indviet i 2002 udtalte Kirsten Ortwed: "Man skal gå rundt om skulpturen for at kortlægge øen. Man skal selv opdage den - og være opdager ligesom Vitus Bering var det."

Kunstner: Kirsten Ortwed (1948)

Navn: Beringsøen, 2002

Placering: Torvet

Skænket af: Horsens by i 2002 af Inge og Asker Larsens Fond til støtte af almennyttige formål.

MINDESMÆRKE FOR FALDNE HORSSENSIANERE I ALLIERET TJENESTE UNDER 2. VERDENSKRIG, 2006

Denne skulptur af sten- og billedhuggeren Filip Møller fungerer som et mindesmærke for de horsensianske soldater, der faldt i 2. Verdenskrig. Skulpturen består af fire dele; en tavle med navnene på de faldne soldater, et fyrtårn og et anker, der er slået ned i en stenblok. Fyrtårnet og ankeret er sammenføjet, da soldaterne hovedsageligt tjente i marinen.

Skulpturen hylder de danske soldater, der viste, at én kan gøre en forskel og lede vejen for mange.

Kunstner: Filip Møller (1972)

Navn: Mindesmærke For Faldne Horsensianere i
Allieret tjeneste under 2. Verdenskrig, 2006

Placering: Havneallé

Opstillet af: Horsens Kommune

BLÅ OG SORT, 1985

Billedhuggeren Bent Sørensens stil var tidligere meget naturalistisk, men efter et ophold i Paris i 1948 blev han optaget af den nonfigurative form. Dette ses også i værket Blå og sort. Værket har ikke nogen direkte forbindelse til dets ydre omgivelser og skiller sig derfor ud fra sin placering tæt ved Horsens' havneområde.

Bent Sørensen anvendte mange former for materialer i sin kunst, dog ofte granit, jern, stål og bronze, som det også ses i værket Blå og sort. Værket består i sin helhed af flere blå og sorte jerndelev, som er sammensat på en måde, så værket synes at åbne sig op ud imod rummet. Dermed skabes der en illusion om større rumlighed og bevægelighed i det ellers meget styrede og tunge værk. Værket blev oprindeligt placeret i Flensborg, men blev i 1985 flyttet til Horsens.

Kunstner: Bent Sørensen (1923–2008)

Navn: Blå og sort, 1985

Placering: Niels Gyldings Gade, ved Havnen

Skænket af: Gave fra Statens Kunstfond i 1985

WANNA BE MERMAID, 2019

Wanna Be Mermaid forestiller en lille pige, som forsøger at iføre sig et stort fiskeskind, fordi hun drømmer om at blive en havfrue. Skulpturen refererer således til H.C. Andersens fortælling om den lille havfrue.

Maria Rubinke skaber ofte figurer, hvori pigebørn og dyr indgår. Når man kigger nærmere på hendes skulpturer, dukker der flere detaljer frem. På trods af at Maria Rubinkes skulpturer er naturtro, så er der stadig nogle makabre detaljer i hendes værker, som gør, at skulpturerne kan opleves som en sammenblanding af drømme og virkelighed.

Hun arbejder ofte i de klassiske skulpturmateriale bronze, porcelæn og marmor, som hun bruger til at skabe skulpturer, der præsenterer hendes blik på menneskets mørkere sider og det kaos, som kan være forbundet med den menneskelige tilværelse.

Kunstner: Maria Rubinke (1985)

Navn: Wanna Be Mermaid, 2019

Placering: Jan Trøjborgs Plads på Horsens Havn

Opstillet af: Ejendomsselskabet M+

REMEMBER TODAY ...FOR IT'S THE BEGINNING OF ALWAYS, 2021

Remember today ... For it's the beginning of always forestiller en isbjørn af marmor med et hviskende barn siddende på sin ene skulder. Titlen på værket er et citat, som optræder i Dante Alighieris berømte værk Den Guddommelig Komedie. Citatet betyder oversat til dansk: "Husk i dag...for det er begyndelsen på altid." Dette citat understreger konceptet om, at hvert øjeblik rummer et potentielt frø til hele vores fremtid. Citatet er en invitation til at være fuldt ud til stede, til dybt at værdsætte og være bevidst om hvert øjeblik. Hvert 'nu' rummer muligheden for at forme vores morgendag. I den forstand kan hver dag, hver time, hvert minut ses som en "begyndelse af altid."

Isbjørnen er den første skulptur som Maria Rubinke har lavet i marmor. Da skulpturen blev opsat, udtalte hun følgende om processen *"det er helt utroligt at se, at skulpturen nu står, hvor den skal. Jeg er meget optaget af selve processen, og det er det, jeg virkelig godt kan lide at fordybe mig i, når jeg laver værker"*.

Kunstner: Maria Rubinke (1985)

Navn: REMEMBER TODAY...For it's the beginning of always, 2021

Placering: Nordre Kaj

Opstillet af: Ejendomsselskabet M+

Michael Kvium har valgt at fokusere på det enkle og nære. Skulpturen forestiller en mand, der er i færd med at tage en sok på samtidig med, at han balancerer på ét ben. Vi bliver ofte draget af det spektakulære og dramatiske, måske på bekostning af det nære? Derfor kan vi til tider overse det spektakulære i den enkle handling, som f.eks. at påføre sig en sok. Denne simple handling gentages dag efter dag og år efter år uden, at vi tillægger den særlig stor betydning.

Ifølge Michael Kvium glemmer vi hverdagens prøvelser og udvikler en form for blindhed over for det spektakulære i hverdagens små gøremål. Først når handlingen bliver taget fra os, går det op for os, hvor dybt forankrede disse rutiner er i vores liv. Michael Kvium beskriver handlingen således: "Det tog os år at lære kunsten at stå på ét ben, og med årene vil vi langsomt miste denne lærdom igen – denne simple ting har vi taget for givet og glemt at værdsætte."

Kunstner: Michael Kvium (1955)

Navn: Hverdag, 2023

Placering: Horsens Marina

Skænket af: Aase Hansen til Horsens by i 2023

Horsens Kommune